

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cojocar Rodica în numele părților vătămate Dedesco Denis și Dedesco Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

TAMAȘEVSCHI Iova XXXXX, *născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX,*

MORARI Ion XXXXX, *născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.12.2018 – 06.06.2019;

Instanța de apel: 09.07.2019 – 18.12.2019;

Instanța de recurs: 04.06.2020 – 08.07.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 06 iunie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost recunoscut vinovați și condamnați:

- Tamașevschi Iova, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal la 1 an închisoare, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - la 1 an închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an 6 luni închisoare, respectiva pedeapsă în temeiul art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani;

- Morari Ion - în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal la 1 an închisoare, respectiva pedeapsă în temeiul art. 90 Cod penal fiind suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Au fost admise acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei, fiind dispusă:

- încasarea în mod solidar de la Tamașevschi Iova și Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Denis suma de 600 lei cu titlu de prejudiciu material;
- încasarea în mod solidar de la Tamașevschi Iova și Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Andrei suma de 600 lei cu titlu de prejudiciu material;
- încasarea în mod solidar de la Tamașevschi Iova și Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Denis suma de 25.000 lei cu titlu de prejudiciu moral;
- încasarea în mod solidar de la Tamașevschi Iova și Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Denis suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru asistența juridică;
- încasarea în mod solidar de la Tamașevschi Iova și Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Andrei suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru asistența juridică.

Solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Tamașevschi Iova și Morari Ion, a sumei de 896 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Tamașevschi Iova, la data de 06.11.2018, aproximativ la ora 19.15, împreună cu Morari Ion, aflându-se în apropiere de căminele Școlii Profesionale XXXXX, deci în loc public, din intenții huliganice, ignorând circumstanțele cu caracter public ce asigură o ambianță liniștită în societate, manifestând o vădită lipsă de respect față de aceasta, a încălcat grosolan ordinea publică, bazată pe respectarea normelor de drept și conviețuire socială, care asigură securitatea publică și personală a cetățenilor, acțiuni care au fost exprimate în provocarea sub pretext neînsemnat a unui conflict cu Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei, însoțit de violență fizică prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele față de persoanele nominalizate, ca rezultat i-au cauzat lui Dedeșco Denis leziuni corporale sub formă de excoreație facială, care se califică ca vătămări neînsemnate și respectiv lui Dedeșco Andrei leziuni corporale sub formă de plagă contuză a capului, echimoză genunchiului stâng, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămarea ușoară.

De asemenea, în noapte de 08.12.2018, ora 04.49, Tamașevschi Iova aflându-se în localul de agrement "Marsel", amplasat pe XXXXX, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenția directă îndreptată spre atingerea scopului, a îmbrăcat geaca de culoare neagră la preț de 2500 lei, care îi aparține lui Chirillă Dmitrii, în care se afla portmoneu la preț de 800 lei, căști de model "Airpods" la preț de 3000 lei, buletin de identitate, permis de conducere, card bancar pe numele lui Chirillă Dmitrii și bani în sumă de 100 de lei, după care cu bunurile sustrase a plecat de la fața locului, astfel

cauzând părții vătămate Chirillă Dmitrii prejudiciu material considerabil în sumă totală de 6400 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Igor Ciuru în interesele inculpaților și de avocatul Rodica Cojocar în interesele părților vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătorei Bălți.

3.1 Avocatul Igor Ciuru în interesele inculpaților, a solicitat casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesului penal pornit în privința lui Tamașevschi Iova în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, respingerea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea, în mod solidar, din contul inculpaților în beneficiul statului a sumei de 896 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și respingerea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral din contul inculpaților în beneficiul lui Dedeșco Andrei și Dedeșco Denis.

Apelantul a indicat că, în dispozitivul sentinței este pronunțată condamnarea lui *Trinca Roman* care nu a fost subiectul cauzei penale examinate de instanța de judecată, considerând că în asemenea circumstanțe, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii pronunțate de instanța de fond.

De asemenea apelantul a invocat, că instanța de judecată a respins în mod neîntemeiat solicitarea părții vătămate Chirillă Dmitrii, a acuzatorului de stat și a părții apărării cu privire la încetarea urmăririi penale în legătură cu retragerea plângerii și împăcarea cu inculpatul Tamașevschi Iova în temeiul art. 276 Cod de procedură penală.

A mai specificat apelantul, că instanța de judecată a încasat în mod neîntemeiat de la inculpații suma de 25.000 lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui Dedeșco Andrei și suma de 25.000 lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui Dedeșco Denis, or consideră, că sumele încasate din contul inculpaților sunt exagerate și constituie niște venituri nejustificate pentru părțile vătămate. În acest sens a indicat, că instanța de fond a făcut o evaluare eronată a prejudiciului moral prin faptul, că a dat o apreciere subiectivă criteriului orientativ general de apreciere a prejudiciului moral, și anume criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și trebuie să constituie: nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

La caz, apelantul a indicat, că deși părțile vătămate au suportat anumite suferințe psihice și fizice, totuși cuantumul despăgubirii prejudiciului moral încasat de către instanță de la inculpați este excesiv de mare în raport cu suferințele provocate lor.

Apelantul a mai invocat dezacord și privitor la încasarea de la inculpați a sumei de 896 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, menționând că expertizele judiciare nr. 20181QD0431 din 05.12.2018 și

nr. 201810D0432 din 05.12.2018 și rapoartele de constatare nr. 201810P0732 din 07.11.2018 și nr. 201810P0732 din 07.11.2018 au fost efectuate în temeiul art.142 alin. (1), art. 143, art. 144 Cod de procedură penală la demersul organului de urmărire penală, iar plățile s-au făcut din contul mijloacelor bugetului de stat. Consideră, că în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, fiind obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare pentru constatarea faptei penale, identificarea făptuitorilor și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului, în speță efectuarea expertizelor, din contul statului.

3.2 Sentința a fost contestată cu apel și de către avocatul Rodica Cojocar în interesele părților vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei, care a solicitat repararea prejudiciului moral în mod solidar prin încasarea de la inculpați a sumei de 50.000 lei pentru fiecare, precum și a cheltuielilor suportate de asistență juridică în cuantum de 1500 lei.

În susținerea poziției apelanta a indicat, că deși în motivarea sentinței din 06.06.2019 instanța a dispus și încasarea în mod solidar de la inculpații în beneficiul lui Dedeșco Andrei a prejudiciului moral în mărime de 25000 lei, în partea dispozitivă a omis să indice faptul dat.

De asemenea apelanta a considerat că suma încasată cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat părților vătămate este mică în raport cu consecințele survenite, or, indică ea, că Dedeșco Denis a pierdut 60 % din vedere și nu poate pretinde primirea unui permis de conducere cu alte categorii superioare. A mai invocat, că Dedeșco Denis are nevoie de consultație la medicul neurolog și oculist în clinica privată pentru care este nevoit să împrumute bani pentru deplasare și tratament. Cele mai însemnate suferințe sunt cele psihice, pe care le-au suportat părțile vătămate, atunci când au aflat că în urma leziunilor suportate, Dedeșco Denis a fost luat la evidență la medicul cardiolog, iar Dedeșco Andrei va suporta în continuare dureri la mandibulă, astfel, considerând că urmează a fi încasate de la inculpați câte 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, apelul avocatului Igor Ciuru în interesele inculpaților Tamașevschi Iova și Morari Ion, și apelul avocatului Rodica Cojocar în interesele părților vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei au fost admise, cu casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei și acțiunii civile, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri după cum urmează.

În temeiul art. 332 alin. (1) și art. 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, procesul penal privind învinuirea lui Tamașevschi Iova în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, s-a încetat pe motivul retragerii plângerii de către partea vătămată.

Tamașevschi Iova a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare s-a suspendat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei cu privire la prejudiciu moral și cheltuieli judiciare, s-a admis în parte și s-a dispus:

- încasarea din contul lui Tamașevschi Iova în beneficiul lui Dedeșco Denis suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune;
- încasarea din contul lui Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Denis suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune;
- încasarea din contul lui Tamașevschi Iova în beneficiul lui Dedeșco Andrei suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune;
- încasarea din contul lui Morari Ion în beneficiul lui Dedeșco Andrei suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond ce vizează condamnarea lui Morari Ion, dispozițiile privind cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare și asistența juridică, și dispozițiile privitor la încasarea prejudiciului material solicitat de părțile vătămate Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei, s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit ca fiind dovedită pe deplin vinovăția lui Tamașevschi Iova și a lui Morari Ion, aplicându-le conform acestor norme pedeapsa penală sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei.

Sentința instanței de fond nu a fost contestată sub aspectul stabilirii circumstanțelor de fapt ale cauzei și nici în latura încadrării juridice a acțiunilor inculpaților. În ședința judiciară a instanței de apel părțile în proces nu au prezentat și nu au solicitat admiterea unor noi probe, nefiind solicitată verificarea și reaprecierea acelor probe care deja sunt anexate la dosar, or, dezacord cu sentința primei instanțe a fost exprimat în latura civilă, cheltuieli judiciare și încetarea procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Analizând actul judecătoresc contestat sub aspectele invocate în cererile de apel, instanța de apel a reținut, că motivele menționate de apelanți ce vizează latura civilă și încetarea procesului penal în privința lui Tamașevschi Iova și-au găsit confirmare, fiind constatate temeiuri care condiționează casarea sentinței.

Astfel, cât privește dezacordul părților vătămate cu actul judecătoresc contestat sub aspectele invocate în cererea de apel, instanța de apel a apreciat întemeiate parțial, or, s-au confirmat cele invocate și anume, că în partea descriptivă instanța a indicat necesitatea încasării în mod solidar de la inculpați în beneficiul lui Dedeșco Andrei a sumei de 25.000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat, iar în partea dispozitivă a omis să indice faptul dat, dar consideră neîntemeiată invocarea

părților vătămate privitor la cuantumul stabilit, la acest capitol considerând că sunt întemeiate invocările inculpaților precum că, sumele încasate sunt exagerate, concluzionându-se oportunitatea intervenirii în acest aspect, cu casarea sentinței în această latură și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii civile înaintată de părțile vătămate în latura reparării prejudiciului moral. Colegiul specifică, că este eronat încasată suma cu titlu de prejudiciu moral, *în mod solidar*, or, suma dată nu poate fi încasată în mod solidar, constituind o răspundere personală.

Reieșind din acțiunea civilă a părților vătămate, s-a solicitat repararea prejudiciului material în cuantum de 1200 lei, a prejudiciului moral în cuantum a câte 50.000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 3000 lei, instanța de fond încasând corect suma solicitată cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de asistență juridică, însă, omițând a dispune repararea prejudiciului moral în privința lui Dedeșco Andrei, iar în privința lui Dedeșco Denis încasându-le *în mod solidar*.

În latura civilă sentința a fost contestată doar în latura cheltuielilor de asistență juridică și a încasării prejudiciului moral, părțile vătămate indicând că suma încasată este mică, iar în privința lui Dedeșco Andrei instanța chiar a omis să se expună în partea dispozitivă, pe când inculpații invocă că sunt de acord că urmează să repare prejudiciul cauzat părților vătămate, doar că sumele de 25.000 lei pentru fiecare, sunt exagerate.

Astfel, conchide instanța de apel, privitor la repararea daunei morale, solicitarea încasării sumei a câte 50.000 lei, a fost admisă parțial, în acest sens, apreciindu-se caracterul și suferințele fizico-psihoice suportate de către părțile vătămate în urma acțiunilor infracționale ale inculpaților, exprimate prin violență fizică prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele față de persoanele nominalizate supra, ca rezultat cauzând lui Dedeșco Denis leziuni corporale neînsemnate și, respectiv, lui Dedeșco Andrei - leziuni corporale ușoare.

Cât privește, invocarea reprezentantului părților vătămate în contextul majorării despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral precum că, Dedeșco Denis a pierdut 60 % din acuitate și nu poate pretinde primirea unui permis de conducere cu alte categorii superioare, au fost catalogate ca declarative, fără careva suport probant, or, prin expertizarea acestuia nu s-au evidențiat aceste aspecte. Referitor la invocarea, că Dedeșco Denis are nevoie de consultație la medicul neurolog și oculist în clinică privată pentru care este nevoit să împrumute bani pentru deplasare și tratament, au fost indicate că acestea sunt cheltuieli de viitor care vor putea fi obiect de soluționare în ordine civilă în urma suportării cheltuielilor date de tratament.

Referitor la invocarea părților vătămate ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 1500 lei, la materialele cauzei este anexat un singur bon de plată datat cu 21.02.2019, care atestă, că Dedeșco Denis și Dedeșco Andrei au achitat pentru servicii de asistență juridică suma de 3000 lei, sumă care a fost încasată de instanța de fond de la inculpați, solicitarea dată fiind neîntemeiată.

Prin urmare, verificând temeinicia cerințelor formulate de apelanți cu privire la recuperarea despăgubirilor materiale cu caracter moral, instanța de apel a ajuns la concluzia de a le admite în parte, dispunând: încasarea de la fiecare inculpat în beneficul părților vătămate câte 5000 lei, revenind fiecărei părți vătămate câte 10000 lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciu moral, sumă care în opinia instanței de apel este în coraport cu suferințele cauzate și consecințele produse, fiind pe măsură să aducă o satisfacție echitabilă părților vătămate, or, suma de 50.000 lei solicitată în acest sens, în lumina jurisprudenței Republicii Moldova, este una exagerată în raport cu fapta prejudiciabilă comisă.

La caz, Tamașevschi Iova, era minor, respectiv, furtul comis de el, a căzut sub incidența prevederilor art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală și este posibilă retragerea plângerii, împăcarea părților și încetarea urmăririi penale.

Astfel, instanța de fond eronat a aplicat prevederile legale și n-a ținut cont de circumstanțele de fapt privind retragerea plângerii de partea vătămată Chirillă Dmitri, concluzionându-se temeinicia celor invocate în cererea de apel la acest capitol, instanța de apel a dispus casarea sentința în latura pedepsei pentru săvârșirea de către Tamașevschi Iova a infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu încetarea procesului pe motivul retragerii plângerii de către partea vătămată.

Privitor la cuantumul pedepsei, 1 an de închisoare, a fost individualizat corect de instanța de fond, corect statuându-se și inoportunitatea executării reale a acesteia, totuși ținând cont de faptul, că Tomașevschi este minor, instanța de apel a conchis că termenul de probațiune de 3 ani este prea mare, ca urmare a fost redus la 2 ani.

Cât privește dezacordul inculpaților privitor la încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel a atestat, că Tamașevschi Iova și Morari Ion sunt de o vârstă tânără, chiar dacă Tamașevschi Iova încă n-a atins majoratul, are 17 ani, ambii sunt apti de muncă, având posibilitate reală de a achita cheltuielile judiciare, mai mult, faptul dat nu va influența nicicum asupra altor membri ai familiei, or, acestea sunt celibatari și n-au careva persoane la întreținere.

Invocarea apărării precum că, cheltuielile judiciare urmau a fi încasate din contul statului, făcând referire la art. 143 Cod de procedură penală, instanța de apel le-a considerat nefondate și le-a respins.

Cât privește invocările apărării precum că, în dispozitivul sentinței este pronunțată condamnarea lui *Trinca Roman* care nu a fost subiectul cauzei penale examinate de instanța de judecată, considerând că în asemenea circumstanțe, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii pronunțate de instanța de fond, instanța de apel a menționat, că instanța de fond a comis o eroare mecanică și a emis în acest sens o încheiere de corectare a erorii, nefiind necesară intervenirea instanței de apel.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Cojocar Rodica în interesele părților vătămate Dedesco Denis și Dedesco Andrei a atacat-o cu recurs

ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea laturii civile și rejudecarea cauzei în această parte cu încasarea de la inculpați în beneficiul lui Dedesco Andrei și Dedesco Denis a prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei.

În motivare recurenta a indicat că prejudiciul moral încasat de către instanțele de fond este prea mic în comparație cu faptul că urmare a acțiunilor inculpaților, Dedesco Denis a pierdut 60% din vedere și nu poate să pretindă la primirea unui permis de conducere cu alte categorii superioare pentru care a învățat.

A avut nevoie de consultație la medicul neurolog și oculist în clinica privată cu sediul în mun. Chișinău, pentru că nu a avut bani pentru deplasare și tratament, fapt confirmat prin extrasurile anexate la materialele cauzei.

Cele mai însemnate suferințe fiind cele psihice, pe care instanța de fond le-a apreciat în suma de 25.000 lei, iar instanța de apel le-a redus la suma de 20.000 lei, iar inculpații au refuzat că le achite.

Consideră că la adoptarea soluției în latura civilă, instanțele de judecată nu au ținut de circumstanțele cauzei și au adoptat o soluție neîntemeiată, or prejudiciul material a fost probat, iar prejudiciul moral de 20.000 lei este inechitabil și neproportional gravității faptei săvârșite.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a dispus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal constată că recurenta în recursul declarat nu invocă nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, critică cuantumul prejudiciului moral.

Din conținutul recursului ordinar declarat de partea vătămată se constată că aceasta intervine cu solicitarea de a fi casată decizia instanței de apel, deoarece nu

este de acord cu soluția adoptată în latura civilă. În fapt, recurenta comunică că a solicitat, prin intermediul acțiunii civile, să li se acorde părților vătămate drept recompensă pentru suferințele cauzate de acțiunile inculpaților suma de 50.000 lei, pe care o consideră echitabilă și proporțională cu faptele comise.

Verificând actele cauzei, raportate la alegațiile recurente în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile, Colegiul penal reține că decizia instanței de apel este corectă, legală și întemeiată, iar criticele avansate în această parte, sunt vădit nefondate.

Pentru a statua asupra acestei soluții, s-au avut în vedere următoarele raționamente.

În procesul penal acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, iar pentru exercitarea acesteia este necesară întrunirea cumulativă a anumitor condiții. În primul rând, este important de a constata dacă infracțiunea a provocat un prejudiciu, fie acesta material, moral sau fizic. După care, se va stabili legătura de cauzalitate între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat.

Instanțele de fond au recunoscut fără echivoc că, prin acțiunile infracționale ale inculpaților îndreptate împotriva părților vătămate Dedesco Andrei și Dedesco Denis, acestora le-au fost cauzate prejudiciu material și moral.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1422 alin.(1) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art.1423 alin.(1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În speța dată, atât motivul cererii de apel și de recurs contestă acțiunile civile, cuantumul prejudiciului moral cauzat de inculpați. Instanța de apel, prin decizie a corectat eroarea admisă de prima instanță.

Din cele descrise supra, se conchide că, părților vătămate, inclusiv lui Dedeșco Denis indubitabil i-au fost pricinuite atât suferințe fizice, cât și psihice, iar suma de 10.000 lei, acordată de instanța de apel pentru recuperarea prejudiciului moral, este considerată compensatorie și proporțională celor suferite de parte, de aceea, corect instanța de apel a statuat asupra modificării acțiunii civile, urmărind în acest sens aducerea unei satisfacții echitabile persoanelor vătămate.

Vizavi de aprecierea cuantumului prejudiciului moral, care ar aduce o satisfacție echitabilă părților vătămate pentru suferințele cauzate acesteia prin infracțiunea comisă de inculpați, instanța de recurs apreciază că, despăgubirea în

valoare de 5000 lei pentru fiecare parte vătămată din contul fiecărui inculpat, este una compensatorie, concluzie pe care o preia integral instanța de recurs.

Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentelor nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cojocar Rodica în numele părților vătămate Dedesco Denis și Dedesco Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe Tamașevschi Iova XXXXX și Morari Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 august 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion